

18.6.96

Η Ελλάδα παραμένει ο κύριος και ίσως ο μοναδικός παράγοντας για την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην περιοχή.

Η εξωτερική πολιτική της είναι μια διαρκής προσπάθεια για την φιλία και τη συνεργασία στη βάση της ισοτιμίας και του αμοιβαίου οφέλους.

Ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Συνθηκών είναι ακρογωνιαίος λίθος αυτής της πολιτικής. Η Ελλάδα με την παρουσία και τη δράση της ευνοεί και ενισχύει κάθε πρωτοβουλία για την ανάπτυξη διμερών σχέσεων, με σκοπό τη δημιουργία συνθηκών ειρήνης και αλληλοκατανόησης.

Η διεθνής έννομη τάξη είναι για την χώρα μας μια αρχή, που μπορεί να αποτελέσει και την κοινή βάση για το πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής κάθε χώρας.

Όταν ανέκυψαν προβλήματα που αγγίζουν τον πυρήνα των εθνικών μας συμφερόντων, αντιδράσαμε πάντοτε με ψυχραιμία και με σύνεση.

Γιατί πιστεύουμε ότι τα επιχειρήματά μας είναι ισχυρά και οι θέσεις μας είναι απολύτως σύμφωνες με τις αρχές του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ και των άλλων διεθνών οργανισμών.

Η Ελλάδα στα Βαλκάνια και την ανατολική Μεσόγειο, είναι χώρα με σύγχρονο κοινοβουλευτικό σύστημα και επίπεδο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης που της εξασφαλίζει μια προνομιακή θέση σε ένα κρίσιμο περιβάλλον.

Εχουμε κάθε λόγο να επιδιώκουμε τη διαμόρφωση συνθηκών ηρεμίας και ομαλών εξελίξεων στην περιοχή μας.

Είναι εθνικά συμφέρουσα για μας κάθε πολιτική που συντελεί στην προσέγγιση και στη συνεργασία των χωρών της περιοχής.

Αυτό επιβάλλει άλλωστε και το γενικό συμφέρον.

Οι κατά καιρούς αιτιάσεις και κριτικές κατά της Ελλάδος, δεν θα έπρεπε να αγνοούν ότι η χώρα μας, είναι η μοναδική της Ε.Ε. της οποίας τα σύνορα αμφισβητούνται, όπως επίσης ότι δαπανά το 10% και πλέον του Α.Ε.Π. για την εθνική της Αμυνα.

./.

Εν μέσω αυτών των δυσμενών ιδιαιτεροτήτων η Ελλάδα επιδεικνύει διάθεση για τη δημιουργία συνθηκών που προάγουν τις σχέσεις καλής γειτονίας στη περιοχή.

Το Μάρτιο του 1995 η Ελλάδα συμφώνησε στην πρόοδο της τελωνιακής σύνδεσης Ε.Ε.- Τουρκίας. Το Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου προχωρήσαμε στην «προσωρινή συνθήκη» για τη βελτίωση των σχέσεων μας με την FYROM.

Η Κυβέρνηση και με τη νέα της σύνθεση ακολουθεί την πολιτική που απορρέει από τη διακηρυγμένη θέση μας: «Δεν παραχωρούμε τίποτα -Δεν διεκδικούμε τίποτα».

Η θέση αυτή, το δόγμα αυτό, είναι σε απόλυτη συνέπεια με το σεβασμό που τρέφουμε στις διεθνείς συνθήκες.

Γιατί υποδηλώνει την προσήλωσή μας στο σεβασμό των υφισταμένων σήμερα συνόρων.

Λίγους μήνες πριν, η Τουρκία ήγειρε εδαφική διεκδικήση επί της Ελληνικής νησίδας Ιμια, οδηγώντας τις δύο χώρες στα πρόθυρα πολεμικής αναμέτρησης.

Η στάση αυτή της Τουρκίας εν συνεχεία- των παραβιάσεων- στο θαλάσσιο και εναέριο χώρο της Ελλάδος, αποτέλεσε ένα νέο στοιχείο πρόκλησης και επιβουλής κατά της Ελλάδος.

Η Ελληνική κυβέρνηση ενημέρωσε συστηματικά τις Κυβερνήσεις μεγάλων χωρών για το νομικό καθεστώς που διέπει τις νησίδες Ιμια και προσεκόμισε στοιχεία και χάρτες που δικαιώνουν τις Ελληνικές θέσεις.

Η Τουρκία εφ' όσον αμφισβητεί το παγιωμένο επί δεκαετίες νομικό καθεστώς στην περιοχή δεν ήταν δυνατόν να τύχει της δικής μας συμφωνίας για την προώθηση των σχέσεών της με την Ευρώπη.

Οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η Τουρκία τον Μάρτιο του '95 όχι μόνο δεν τηρούνται αλλά την τελευταία περίοδο η στάση της απέναντι στην Ελλάδα έχει λάβει έντονα επιθετικό χαρακτήρα.

Προσφάτως ανακίνησε θέμα για τη νήσο Γαύδο νοτίως της Κρήτης, ενώ Τούρκοι αξιωματούχοι μιλούν για την ύπαρξη περιοχών με ασαφές καθεστώς κυριαρχίας στο Αιγαίο.

./.

Η Ελληνική Κυβέρνηση έχει ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της και έχει τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

Ετσι, στη συζήτηση που διεξάγεται υπό τον κ. Βάνς έχει προσέλθει με διάθεση περαιτέρω βελτίωσης των σχέσεων με το γειτονικό κράτος. Όμως, διαπιστώνεται ότι η άλλη πλευρά, αποφεύγει να συζητήσει επί τη βάσει τις συναφθείσες συμφωνίας.

Η Ελλάδα πιστεύει πως η εκκρεμότητα αυτή της ονομασίας είναι δυνατό να λυθεί στο πνεύμα της συμφωνίας του Σεπτέμβρη '95. Την ευθύνη για την εμπλοκή σ' αυτό το θέμα έχουν τα Σκόπια.

Πιστεύουμε πως θα είναι χρήσιμο και ωφέλιμο το θέμα αυτό να αντιμετωπισθεί από τα όργανα του Ο.Η.Ε ώστε να δοθεί οριστική λύση.

Η σχέση της Ελλάδας με την Τουρκία επηρεάζεται καθοριστικά από την αδυναμία της Τουρκίας να ενταχθεί και να κινηθεί σε ένα πλαίσιο που κυριαρχούν θέσεις και αξίες οι οποίες γίνονται δεκτές από όλες τις χώρες, τουλάχιστον τις Ε.Ε.

Η Ελλάδα επιθυμεί και επιδιώκει την προσέγγιση με την Τουρκία. Θέλει να διευκολύνει την Ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας. Τα οφέλη για τη χώρα μας από μία τέτοια προοπτική είναι σημαντικά.

Προϋπόθεση όμως για να πετύχει αυτή η προσπάθεια της Ελλάδας είναι η ανταπόκριση της ίδιας της Τουρκίας.

Η Τουρκία διατυπώνει τη θέση για ένα διάλογο εφ' όλης της ύλης με αντικείμενο, τελικώς την επαναχάραξη των συνόρων μας. Ουσιαστικά επιδιώκει συζήτηση για τη δημιουργία ενός νέου STATUS στο Αιγαίο. Αυτό η Ελλάδα δεν το αποδέχεται αφού δεν δέχεται, όπως και κάθε χώρα άλλωστε συρρίκνωση του εθνικού της χώρου και περιορισμό της εθνικής κυριαρχίας της.

Θα ήταν μια στέρεη βάση για την οικοδόμηση φιλικών σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες η κοινή δέσμευση σε αρχές που αποτελούν τους άξονες της διεθνούς έννομης τάξης.

-Ο σεβασμός των συνθηκών και του Δ.Δ.

-Η ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας με την αποφυγή χρήσης βίας

./.

Αν τα παραπάνω δεν είναι αυτονόητα και δεδομένα, τότε δεν είναι δυνατόν να υπάρξει προσέγγιση. Μια τέτοια πολιτική εγκυμονεί κινδύνους, ως κακό προηγούμενο, για όλη την Ευρώπη αφού θα έθετε στη ημερήσια διάταξη απαιτήσεις για συνοριακές αλλαγές και διεκδικήσεις και προώθηση των αλλαγών αυτών με πολεμικά μέσα!

Η Ελλάδα δεν είναι διατεθειμένη να υποδυθεί το ρόλο του ηττημένου, είναι όμως πρόθυμη να χαράξει μια πορεία για την εξομάλυνση των σχέσεων της με τη Τουρκία.

Εχουμε υποβάλλει συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η Τουρκία. Βήμα προς βήμα προσέγγιση « προϋπέθετε την ανάληψη από την Τουρκία της πρωτοβουλίας να φέρει το θέμα της Ιμίας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, του οποίου η Ελλάδα έχει δεχθεί την αναγκαστική δικαιοδοσία.

Το πρώτο αυτό βήμα, θα ήταν μια ενθαρρυντική ένδειξη για το ότι η Τουρκία ενδιαφέρεται να παρακολουθήσει θεμιτές και νόμιμες διαδικασίες.

Η Τουρκία όχι μόνο δεν το έπραξε, αλλά διαστρέφοντας απολύτως το νόημα της πρότασης, αντιπροτείνει διάλογο με απροσδιόριστο ορίζοντα και ταυτοχρόνως ακολουθεί πολιτική προκλήσεων και απειλών.

Στη στάση αυτή της Τουρκίας η Ελλάδα απαντά με επαγρύπνηση και ετοιμότητα. Είμαστε έτοιμοι για όλα τα ενδεχόμενα. Απορρίπτουμε απειλές και προκλήσεις.

Ομως ένα πραγματικό πρόβλημα δεν μπορείς να το αντιμετωπίζεις με συνθήματα, δεν μπορείς να το αγνοείς, ούτε να το μετακυλίσεις χρονικά, χωρίς να αναλαμβάνεις συγκεκριμένη δράση.

Η Κυβέρνηση με τις προτασεις της έχει κατορθώσει να στερήσει από την Τουρκία το άλλοθι της «διαλεκτικής» πολιτικής της. Σήμερα, όλο και περισσότεροι αντιλαμβάνονται ότι η πολιτική της Τουρκίας δεν έχει ερείσματα αλλά αποτελεί συρροή διεκδικήσεων σε βάρος της Ελλάδος.

Δεν αρκεί όμως να γνωρίζουμε ότι έχουμε δίκιο. Δεν αρκεί να υπάρχει φραστική μόνο αναγνώριση του δικαίου μας.

./.

Η πραγματικότητα επιβάλλει μια συγκροτημένη και ευέλικτη πολιτική για να αντιμετωπισθεί ο πραγματικός κίνδυνος. Και ο κίνδυνος γίνεται μεγαλύτερος όταν στην προκλητικότητα της Τουρκίας προστεθεί και η αδράνεια της διεθνούς κοινότητας να αντιμετωπίζει τέτοια φαινόμενα.

Είναι εύκολο να καταγγείλουμε τη Τουρκία, να καταγγέλλουμε τρίτες χώρες για την στάση τους. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό από μόνο του για να παράγει αποτελέσματα.

Η εικόνα μιας Ελλάδας « κλεισμένης στον εαυτό της» δεν είναι η Ελλάδα του μέλλοντος. Εχουμε λοιπόν, χρέος να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες που μας προσφέρει η συμμετοχή μας σε διεθνή συνεργασίες, ώστε να κερδίσουμε ένα ιστορικό στοιχείο: Ισχυρή Ελλάδα, και κοινωνική ευημερία .

Η προσπάθεια μας αυτή στηρίζεται:

1. Στη ενδυνάμωση τις κοινωνικής συνοχής και την επιδίωξη για την σύγκλιση των πολιτικών δυνάμεων στους βασικούς άξονες της εξωτερικής πολιτικής.
2. Στην ενίσχυση της αποτρεπτικής δυνατότητας των ενόπλων δυνάμεων.
3. Στην ενημέρωση των ηγετών ξένων χωρών και την αξιοποίηση της παρουσίας μας σε διεθνείς οργανισμούς.

Η θέση μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δεδομένη και σαφής. Δεν θα διευκολύνουμε την πρόοδο των Τουρκικών επιδιώξεων ως προς την Ε.Ε. όταν αυτές είναι συνυφασμένες με διεκδικήσεις σε βάρος της Χώρας μας.

Η θέση που μπορεί να οδηγήσει στην εκτόνωση και αποκατάσταση της ηρεμίας στην περιοχή είναι μια και μόνη:

-Ελλάδα και Τουρκία επιβεβαιώνουν τα υφιστάμενα σύνορα τους

-Κάθε θέμα που αποτελεί σημείο αμφισβήτησης δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζεται με βία και πολεμικά μέσα και δεν μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή του STATUS στην περιοχή.

./.

-Η χρησιμοποίηση νομικών μέσων. Είναι ο μόνος δρόμος για να εξετάζεται μια διαφορά. Όμως η γενίκευση αυτής της επιλογής σαφές είναι ότι οδηγεί σε μια διαρκή αμφισβήτηση της κυριαρχίας της άλλης χώρας. Μια τέτοια πολιτική όσο και αν παρουσιάζεται ειρηνική είναι εκ των πραγμάτων μη φιλική και δυσκολεύει την προσέγγιση.

- Το NATO η Ε.Ε. η Δ.Ε.Ε. έχουν υποχρέωση να ορίσουν αντικειμενικούς κανόνες για τη δράση των χωρών και τις μεταξύ τους σχέσεις. Γι' αυτό πρέπει να δημιουργηθούν μηχανισμοί ελέγχου και αποτροπής κάθε πρωτοβουλίας που μπορεί να οδηγεί σε αναμέτρηση.

-Η Ελλάδα εξακολουθεί να επιδιώκει την προσέγγιση με την Τουρκία. Αυτή η επιδίωξη δεν είναι αυτοσκοπός. Και βεβαίως τα όποια οφέλη αυτής της προσπάθειας δεν μπορούν να αντισταθμίσουν την οποια εθνική υποχώρηση και απώλεια. Γι' αυτό τέτοια οφέλη είναι ψευδώνυμα και δεν τα επιδιώκουμε, όταν συνεπάγονται εθνική υποχώρηση.

-Οι εσωτερικές εξελίξεις στην Τουρκία είναι θέμα δικό της. Όταν όμως επηρεάζουν την εξωτερική πολιτική της τότε αποκτούν άλλη διάσταση και σημασία.

Δεν είναι λογικό να επιδιώκουμε ή να αναμένουμε αλλαγές στη δομή και τους μηχανισμούς που επηρεάζουν τη λήψη των αποφάσεων στην Τουρκία ώστε να αλλάξει το κλίμα στις μεταξύ μας σχέσεις.

Είναι θέμα του Τουρκικού λαού και της ηγεσίας της Τουρκίας.

Είναι όμως απαραίτητο, να καταστεί σαφές πως δεν μπορεί η Ελλάδα να δέχεται (υφίσταται) την εκδήλωση φαινομένων που αν και με αφετηρία το εσωτερικό της γείτονος καταλήγουν να αποτελούν στοιχεία μιας εχθρικής πολιτικής από τη Τουρκία. Και προσθέτως η διεθνής κοινότητα δεν πρέπει να περιγράφει και να ερμηνεύει απλώς την αιτιολογία της Τουρκικής πολιτικής αλλά, προτίστως να αντιμετωπίζει κάθε ενδεχόμενο, η πολιτική αυτή να γίνει διαρκής και αποκλειστική. Τότε ολόκληρη η περιοχή μεταβάλλεται σε πεδίο υψηλής αστάθειας και ρευστότητας.

./.

Το επενδυτικό ενδιαφέρον και τα διεθνή οικονομικά συμφέροντα που συγκλίνουν στη Τουρκία υπονομεύονται αυτομάτως από τη συνέχιση αυτής της πολιτικής. Οχι μόνο γιατί αναπτύσσονται σε μια περιοχή υψηλού ρίσκου- αλλά κυρίως γιατί η ύπαρξή τους επικαλύπτει τους βασικούς κανόνες και της αρχές οργάνωσης και λειτουργίας της Διεθνούς Κοινωνίας.

Πράγμα που νομοτελειακά οδηγεί σε εκφυλισμό των διεθνών οργανώσεων και σε διαστροφή του ρόλου και της αποστολής τους.

Η διεθνής κοινότητα χωρίς δεσμευτικούς κανόνες και όργανα σταθεροποιητικά θα μεταβληθεί σε ζούγκλα, ή θα καταρεύσει. Αρνούμαστε και τα δύο.

Η Κύπρος πριν λίγες ημέρες θρήνησε ένα νέο νεκρό, κτυπημένο από το όπλο Τούρκου στρατιώτη. Η συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο μας υπενθυμίζει ότι η επίδειξη καλής διάθεσης από πολλούς περισσεύει, όμως λείπει η αποτελεσματική εκείνη δράση που θα δώσει τέλος στο στίγμα αυτό του Αττίλα . Η εμπειρία της Κυπριακής τραγωδίας, είναι ένας κρίκος στη αλυσίδα πολλών άλλων Τουρκικών βαρβαρισμών που προηγήθηκαν .

Δεν πρόκειται να υπάρξει συνέχεια.

Η αλυσίδα αυτή θα σπάσει, δεν θα αφήσουμε να δέσει και να αιχμαλωτίσει την εθνική μας προοπτική .

Η Ελλάδα ανακαλύπτει τώρα, ότι ακολουθώντας με συνεπεια μια εξωτερική πολιτική βασιζόμενη σε αρχές, βρίσκεται συχνά σε ίση μοίρα με δυνάμεις που καταπατούν τις αρχές αυτές.

Δεν είναι εύκολο να κατανοήσουμε την υπερφαλλαγγιση των κανόνων λειτουργίας διεθνών οργανισμών και οργανώσεων από σκοπιμότητες και πρόσκαιρα συμφέροντα οποιασδήποτε μορφής.

Η ΕΛΛΑΔΑ είναι πάντοτε έτοιμη να δείξει στην πράξη την ειρηνική και φιλική της πολιτική.

Η Τουρκία οφείλει να συντονιστεί με το παγκόσμιο ρεύμα υπεράσπισης της δημοκρατικής λειτουργίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

να δείξει στην πράξη ότι η εξωτερική πολιτική της δεν είναι μονόδρομος διεκδικήσεων σε βάρος της Ελλάδος

Μέχρι τότε, η Ελλάδα δεν θα είναι λιγότερο φιλική αλλά θα είναι περισσότερη ανήσυχη και γι' αυτό πανέτοιμη να αντιμετωπίσει κάθε ενδεχόμενο.

1) «Βήμα προς βήμα προσέγγιση»

Η ελληνική πρόταση

α) Αποκρούει το τουρκικό «φιλειρηνικό» άλλοθι που προβάλλει το διάλογο ως μοναδικό μέσο επικοινωνίας των δύο χωρών.

β) Αντιμετωπίζει θετικά την παγκόσμια απαίτηση για διάλογο - επικοινωνία προτείνοντας συγκεκριμένη διαδικασία.

Αλλωστε, η γενική και αόριστη άρνηση, δεν είναι εποικοδομητική για τη συνολική προσπάθεια της χώρας να ενταχθεί στις διεθνείς εξελίξεις.

Είναι φανερό ότι, εφόσον δεν υπάρξει το πρώτο βήμα δεν θα υπάρξουν και τα επόμενα. Αυτό το πρώτο βήμα είναι αυστηρά προσδιορισμένο. Είναι η ανάληψη πρωτοβουλίας από την Τουρκία να αγάγει το θέμα αυτό στο Διεθνές Δικαστήριο. Αυτή η διαδικασία αποκαλύπτει την πολιτική της Τουρκίας.

Ταυτοχρόνως, η άρνησή της καθιστά ευάλωτη την «επιχειρηματολογία» της. Αφού από τη μια ζητά διάλογο, από την άλλη αρνείται μια νομική διαδικασία.

Τελικώς, αν η Τουρκία προσφύγει, έχουμε ένα πλεονέκτημα σε επίπεδο ψυχολογίας, αφού γίνεται δεκτή η πρότασή μας, αλλά και σε επίπεδο ουσίας, αφού η επιχειρηματολογία μας είναι ισχυρή για το νομικό καθεστώς στην περιοχή.

Με την πρόταση αυτή έχουμε μια ισχυρή άμυνα δημιουργήσει απέναντι σε προτροπές για διάλογο, αντιθέτως με την Τουρκία που η στάση της την εκθέτει.

Στην πράξη δεν προκύπτει προσέγγιση άλλου θέματος, αν η εκκρεμότητα για την Ιμια παραμένει.

Βεβαίως, η υπόδειξη της διαδικασίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, μπορεί να υποθέσει κανείς ότι θα γίνει βάση για συστηματική πολιτική από την Τουρκία. Να προσφεύγει,

./.

δηλαδή, στη Χάγη θέτοντας πληθώρα αμφισβητήσεών της. Υπάρχουν δύο απαντήσεις:

Αμυντική: Ποιός άλλος τρόπος υπάρχει να αντιμετωπισθεί η κακοβουλία και η επιβουλή; Μόνον ο πόλεμος.

Επιθετική: Αυτή η στάση της Τουρκίας την γελοιοποιεί. Και η Ελλάδα μπορεί να θέσει ανάλογα ζητήματα.

2) Μ.Ο.Ε.

Τα «Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης» δεν είναι δυνατόν να γίνουν « μέτρα αποδόμησης κυριαρχίας »
« μέτρα αποδόμησης εμπιστοσύνης »

Η Ελλάδα έχει συγκεκριμένη πρόταση που βασίζεται στο μνημόνιο 1988 (Γιλμάζ - Παπούλιας).

Όταν γίνεται λόγος για Μ.Ο.Ε., αυτό που επιβάλλεται είναι η ανύπαρκτη ή μηδενική εμπιστοσύνη, ενώ στερεί μεν τη διάθεση και τη δυνατότητα προσέγγισης των θεμάτων, από την άλλη να μην οδηγεί αυτομάτως σε πόλεμο.

Μπορούν να υπάρξουν οι χώρες χωρίς να εμπιστεύονται η μια την άλλη, χωρίς να επικοινωνούν. Όχι όμως όταν υπάρχει πρόκληση και απειλή.

Γι' αυτό προέχει - προκειμένου να οικοδομηθεί η εμπιστοσύνη, να προϋπάρξει το μηδενικό σημείο εκκίνησης. Το νεκρό σημείο. Τώρα είμαστε υπό το μηδέν, λόγω της επιθετικότητας της Τουρκίας. Αρα, η Τουρκία πρέπει να συμβάλει ώστε να ανατραπούν οι αρνητικοί ρυθμοί, ρυθμοί αποδόμησης εμπιστοσύνης.

3) Ε.Ε. - veto

Η στάση μας στην Ε.Ε. δεν είναι «συμφέρουσα» για τη χώρα. Επηρεάζεται απολύτως από τη στάση της Τουρκίας έναντι της Ελλάδας.
./.

Εχουμε κατορθώσει να δημιουργήσουμε ένα αποτελεσματικό ανάχωμα, λόγω της πολιτικής μας («βήμα - βήμα προσέγγιση»). Το κείμενο των 15, που δεν υπογράφει η Τουρκία, είναι μια ορθή βάση για την πολιτική μας έναντι των σχέσεων Ε.Ε. - Τουρκίας.

Πρέπει να εκτιμήσουμε ότι από μόνη της αυτή η πολιτική δεν είναι ικανή να μας λύσει προβλήματα. Ισα-ίσα με την πάροδο του χρόνου δημιουργεί νέα προβλήματα.

Εδώ η στάση της χώρας μας είναι οιασδήποτε ακροβατική. Χρειάζεται να επιδείξουμε ευελιξία και διάθεση προσαρμογής, αλλά και ανυποχώρητη στάση, πράγμα για το οποίο οι εταίροι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΜΦΙΒΑΛΛΟΥΝ όταν η Τουρκία συνεχίζει αυτή την πολιτική. Απαιτείται εντονότερη προσπάθεια ενημέρωσης της διεθνούς κοινής γνώμης.

4) 12 μίλια

Η ελληνική θέση έχει διατυπωθεί!

«Το δικαίωμα της Ελλάδας είναι αναμφισβήτητο. Εναπόκειται σε μας η άσκησή του».

Υπάρχει η αιτίαση ότι εφ' όσον το δικαίωμα δεν ασκείται, περιπίπτει σε αδράνεια και οδηγούμεθα σε απώλεια του δικαιώματος με την πάροδο του χρόνου.

Από πολλούς προτείνεται η άσκηση του δικαιώματος αυτού και η εκ των υστέρων αντιμετώπιση των όποιων συνεπειών προκύψουν από αυτήν την επιλογή.

Ισχυρίζονται ότι η επέκταση των χωρικών υδάτων λύνει τα προβλήματα κυριαρχίας στο Αιγαίο. Όμως, το πρόβλημα υπάρχει, γιατί επί χρόνια έχουμε επιτρέψει στην Τουρκία να θέσει το veto της (casus belli κ.λπ) και αυτό να γίνεται σιωπηλώς δεκτό ή έστω ανεκτό από όλους.

./.

Αρα, πρωτίστως χρειάζεται συστηματική προσπάθεια να αναδειχθεί το αδιαμφισβήτητο και αδιαπραγμάτευτο του δικαιώματος αυτού.

Παραλλήλως πρέπει να γίνουν κινήσεις που θα αποσπάσουν τη συμφωνία άλλων μεγάλων χωρών και θα δημιουργήσουν ένα διεθνές κλίμα θετικό για την Ελλάδα, ως προς αυτό το θέμα.

Ίσως η επέκταση των 12 μιλίων να είναι το πρώτο θέμα, πάνω στο οποίο η Ελλάδα θα «κτίσει» την εξωτερική πολιτική της και τις ελληνο-τουρκικές σχέσεις.

Αυτό που τώρα πρέπει να αποσαφηνισθεί είναι ότι το θέμα αυτό είναι μονομερές δικαίωμα της Ελλάδος και δεν μπορεί να υπαχθεί σε οποιαδήποτε συζήτηση και διαπραγμάτευση.

5) Ενιαίος - αμυντικός χώρος
& Αποστρατικοποίηση νησιών.

- Παραμένουμε στη γνωστή θέση μας.
- Τα δύο θέματα είναι αλληλένδετα

Επιχειρηματολογία:

Η εμπειρία (συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο, επιδρομή στην Ιμια, παραβιάσεις από την Τουρκία), καθιστούν αναγκαία την υλοποίηση αυτής της σύλληψης.

- Το δόγμα αυτό δεν υπόκειται σε ανάκληση ή έστω περιορισμό. Είναι αμυντικό και έχει τόσο νόημα όσο του προσδίδει η επιθετική πολιτική της Τουρκίας.
- Η ανάπτυξη και εξέλιξη αυτού του δόγματος είναι συνάρτηση της τουρκικής πολιτικής.
- Πάντως, και μόνο για λόγους ψυχολογικούς (ιδιαιτέρως στην Κύπρο), το δόγμα αυτό είναι μια θετική πλευρά της πολιτικής της Ελλάδος.

6) Ελληνικές «διεκδικήσεις»

- Η χρόνια παραίτηση της Ελλάδας από την παρακολούθηση των θεμάτων που αφορούν Ελληνικούς πληθυσμούς στην Τουρκία (ιδιαίτερως Ιμβρο - Τένεδο και Κων/πολη) μας στέρησε όχι μόνο από κατοχυρωμένα με συνθήκες δικαιώματα, αλλά και από ισχυρά διαπραγματευτικά και αντισταθμιστικά μέσα, έναντι της Τουρκίας και ενώπιον της Διεθνούς Κοινότητας.

- Χρειάζεται μια συντονισμένη προσπάθεια για:

τον εντοπισμό

την καταγραφή

την τεκμηρίωση και

την προβολή και ανάδειξη

των θεμάτων, που αφορούν δικαιώματα Ελλήνων που καταπατούνται.

Η Τουρκία θα αντιμετωπίσει διπλωματική και πολιτική δυσκολία και θα καλείται να δώσει εξηγήσεις.

- Η νεοϊδρυθείσα Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης μπορεί να συμβάλει σε αυτό με διάφορους τρόπους και χωρίς εμφανή κυβερνητική ανάμειξη.

Η Ελλάδα παραμένει ο κύριος και ίσως ο μοναδικός παράγοντας για την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην περιοχή.

Η εξωτερική πολιτική της είναι μια διαρκής προσπάθεια για την φιλία και τη συνεργασία στη βάση της ισοτιμίας και του αμοιβαίου οφέλους.

Ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Συνθηκών είναι ακρογωνιαίος λίθος αυτής της πολιτικής. Η Ελλάδα με την παρουσία και τη δράση της ευνοεί και ενισχύει κάθε πρωτοβουλία για την ανάπτυξη διμερών σχέσεων, με σκοπό τη δημιουργία συνθηκών ειρήνης και αλληλοκατανόησης.

Η διεθνής έννομη τάξη είναι για την χώρα μας μια αρχή, που μπορεί να αποτελέσει και την κοινή βάση για το πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής κάθε χώρας.

Όταν ανέκυψαν προβλήματα που αγγίζουν τον πυρήνα των εθνικών μας συμφερόντων, αντιδράσαμε πάντοτε με ψυχραιμία και με σύνεση.

Γιατί πιστεύουμε ότι τα επιχειρήματά μας είναι ισχυρά και οι θέσεις μας είναι απολύτως σύμφωνες με τις αρχές του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ και των άλλων διεθνών οργανισμών.

Η Ελλάδα στα Βαλκάνια και την ανατολική Μεσόγειο, είναι χώρα με σύγχρονο κοινοβουλευτικό σύστημα και επίπεδο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης που της εξασφαλίζει μια προνομιακή θέση σε ένα κρίσιμο περιβάλλον.

Εχουμε κάθε λόγο να επιδιώκουμε τη διαμόρφωση συνθηκών ηρεμίας και ομαλών εξελίξεων στην περιοχή μας.

Είναι εθνικά συμφέρουσα για μας κάθε πολιτική που συντελεί στην προσέγγιση και στη συνεργασία των χωρών της περιοχής.

Αυτό επιβάλλει άλλωστε και το γενικό συμφέρον.

Οι κατά καιρούς αιτιάσεις και κριτικές κατά της Ελλάδος, δεν θα έπρεπε να αγνοούν ότι η χώρα μας, είναι η μοναδική της Ε.Ε. της οποίας τα σύνορα αμφισβητούνται, όπως επίσης ότι δαπανά το 10% και πλέον του Α.Ε.Π. για την εθνική της Αμυνα.

Εν μέσω αυτών των δυσμενών ιδιοτελετήτων η Ελλάδα επιδεικνύει διάθεση για τη δημιουργία συνθηκών που προάγουν τις σχέσεις καλής γειτονίας στη περιοχή.

Το Μάρτιο του 1995 η Ελλάδα συμφώνησε στην πρόοδο της τελωνιακής σύνδεσης Ε.Ε.- Τουρκίας. Το Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου προχωρήσαμε στην «προσωρινή συνθήκη» για τη βελτίωση των σχέσεων μας με την FYROM.

Η Κυβέρνηση και με τη νέα της σύνθεση ακολουθεί την πολιτική που απορρέει από τη διακηρυγμένη θέση μας: «Δεν παραχωρούμε τίποτα -Δεν διεκδικούμε τίποτα».

Η θέση αυτή, το δόγμα αυτό, είναι σε απόλυτη συνέπεια με το σεβασμό που τρέφουμε στις διεθνείς συνθήκες.

Γιατί υποδηλώνει την προσήλωσή μας στο σεβασμό των υφισταμένων σήμερα συνόρων.

Λίγους μήνες πριν, η Τουρκία ήγειρε εδαφική διεκδικήση επί της Ελληνικής νησίδας Ιμια, οδηγώντας τις δύο χώρες στα πρόθυρα πολεμικής αναμέτρησης.

Η στάση αυτή της Τουρκίας εν συνεχεία- των παραβιάσεων- στο θαλάσσιο και εναέριο χώρο της Ελλάδος, αποτέλεσε ένα νέο στοιχείο πρόκλησης και επιβουλής κατά της Ελλάδος.

Η Ελληνική κυβέρνηση ενημέρωσε συστηματικά τις Κυβερνήσεις μεγάλων χωρών για το νομικό καθεστώς που διέπει τις νησίδες Ιμια και προσεκόμισε στοιχεία και χάρτες που δικαιώνουν τις Ελληνικές θέσεις.

Η Τουρκία εφ' όσον αμφισβητεί το παγιωμένο επί δεκαετίες νομικό καθεστώς στην περιοχή δεν ήταν δυνατόν να τύχει της δικής μας συμφωνίας για την προώθηση των σχέσεων της με την Ευρώπη.

Οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η Τουρκία τον Μάρτιο του '95 όχι μόνο δεν τηρούνται αλλά την τελευταία περίοδο η στάση της απέναντι στην Ελλάδα έχει λάβει έντονα επιθετικό χαρακτήρα.

Προσφάτως ανακίνησε θέμα για τη νήσο Γαύδο..... νοτίως της Κρήτης, ενώ Τούρκοι αξιωματούχοι μιλούν για την ύπαρξη περιοχών με ασαφές καθεστώς κυριαρχίας στο Αιγαίο.

Η Ελληνική Κυβέρνηση έχει ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της και έχει τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

Ετσι, στη συζήτηση που διεξάγεται υπό τον κ. Βάνς έχει προσέλθει με διάθεση περαιτέρω βελτίωσης των σχέσεων με το γειτονικό κράτος. Όμως, διαπίστώνεται ότι η άλλη πλευρά, αποφεύγει να συζητήσει επί τη βάση τις συναφθείσας συμφωνίας.

Η Ελλάδα πιστεύει πως η εκκρεμότητα αυτή της ονομασίας είναι δυνατό να λυθεί στο πνεύμα της συμφωνίας του Σεπτέμβρη '95. Την ευθύνη για την εμπλοκή σ' αυτό το θέμα έχουν τα Σκόπια.

Πιστεύουμε πως θα είναι χρήσιμο και ωφέλιμο το θέμα αυτό να αντιμετωπισθεί από τα όργανα του Ο.Η.Ε ώστε να δοθεί οριστική λύση.)

Η σχέση της Ελλάδας με την Τουρκία επηρεάζεται καθοριστικά από την αδυναμία της Τουρκίας να ενταχθεί και να κινηθεί σε ένα πλαίσιο που κυριαρχούν θέσεις και αξίες οι οποίες γίνονται δεκτές από όλες τις χώρες, τουλάχιστον τις Ε.Ε.

Η Ελλάδα επιθυμεί και επιδιώκει την προσέγγιση με την Τουρκία. Θέλει να διευκολύνει την Ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας. Τα οφέλη για τη χώρα μας από μία τέτοια προοπτική είναι σημαντικά.

Προϋπόθεση όμως για να πετύχει αυτή η προσπάθεια της Ελλάδας είναι η ανταπόκριση της ίδιας της Τουρκίας.

Η Τουρκία διατυπώνει τη θέση για ένα διάλογο εφ' όλης της ύλης με αντικείμενο, τελικώς την επαναχάραξη των συνόρων μας. Ουσιαστικά επιδιώκει συζήτηση για τη δημιουργία ενός νέου STATUS στο Αιγαίο. Αυτό η Ελλάδα δεν το αποδέχεται αφού δεν δέχεται, όπως και κάθε χώρα άλλωστε, συρρίκνωση του εθνικού της χώρου και περιορισμό της εθνικής κυριαρχίας της.

Θα ήταν μια στέρεη βάση για την οικοδόμηση φιλικών σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες η κοινή δέσμευση σε αρχές που αποτελούν τους άξονες της διεθνούς έννομης τάξης.

- Ο σεβασμός των συνθηκών και του Δ.Δ.

- Η ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας με την αποφυγή χρήσης βίας

Αν τα παραπάνω δεν είναι αυτονόητα και δεδομένα, τότε δεν είναι δυνατόν να υπάρξει προσέγγιση. Μια τέτοια πολιτική εγκυμονεί κινδύνους, ως κακό προηγούμενο, για όλη την Ευρώπη αφού θα έθετε στη ημερήσια διάταξη απαιτήσεις για συνοριακές αλλαγές και διεκδικήσεις και προώθηση των αλλαγών αυτών με πολεμικά μέσα!

Η Ελλάδα δεν είναι διατεθειμένη να υποδυθεί το ρόλο του ηττημένου, είναι όμως πρόθυμη να χαράξει μια πορεία για την εξομάλυνση των σχέσεων της με τη Τουρκία.

Εχουμε υποβάλλει συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η Τουρκία: Βήμα προς βήμα προσέγγιση ~~π~~ προϋπέθετε την ανάληψη από την Τουρκία της πρωτοβουλίας να φέρει το θέμα της Ιμίας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, του οποίου η Ελλάδα έχει δεχθεί την ~~αναγκαστική~~ δικαιοδοσία.

Το πρώτο αυτό βήμα, θα ήταν μια ενθαρρυντική ένδειξη για το ότι η Τουρκία ενδιαφέρεται να ~~παρα~~ακολουθήσει θεμιτές και νόμιμες διαδικασίες.

Η Τουρκία όχι μόνο δεν το έπραξε, αλλά διαστρέφοντας απολύτως το νόημα της πρότασης, αντιπροτείνει διάλογο με απροσδιόριστο ορίζοντα και ταυτοχρόνως ακολουθεί πολιτική προκλήσεων και απειλών.

Στη στάση αυτή της Τουρκίας η Ελλάδα απαντά με επαγρύπνηση και ετοιμότητα. Είμαστε έτοιμοι για όλα τα ενδεχόμενα. Απορρίπτουμε απειλές και προκλήσεις.

Ομως ένα πραγματικό πρόβλημα δεν μπορείς να το αντιμετωπίζεις με συνθήματα, δεν μπορείς να το αγνοείς, ούτε να το μετακυλίσεις χρονικά, χωρίς να αναλαμβάνεις συγκεκριμένη δράση.

Η Κυβέρνηση με τις προτασεις της έχει κατορθώσει να στερήσει από την Τουρκία το άλλοθι της «διαλεκτικής» πολιτικής της. Σήμερα, όλο και περισσότεροι αντιλαμβάνονται ότι η πολιτική της Τουρκίας δεν έχει ερείσματα αλλά αποτελεί συρροή διεκδικήσεων σε βάρος της Ελλάδος.

Δεν αρκεί όμως να γνωρίζουμε ότι έχουμε δίκιο. Δεν αρκεί να υπάρχει φραστική μόνο αναγνώριση του δικαίου μας.

Η πραγματικότητα επιβάλλει μια συγκροτημένη και ευέλικτη πολιτική για να αντιμετωπισθεί ο πραγματικός κίνδυνος. Και ο κίνδυνος γίνεται μεγαλύτερος όταν στην προκλητικότητα της Τουρκίας προστεθεί και η αδράνεια της διεθνούς κοινότητας να αντιμετωπίζει τέτοια φαινόμενα.

Είναι εύκολο να καταγγείλουμε τη Τουρκία, να καταγγέλλουμε τρίτες χώρες για την στάση τους. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό από μόνο του για να παράγει αποτελέσματα.

Η εικόνα μιας Ελλάδας « κλεισμένης στον εαυτό της» δεν είναι η Ελλάδα του μέλλοντος. Εχουμε λοιπόν, χρέος να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες που μας προσφέρει η συμμετοχή μας σε διεθνή συνεργασίες, ώστε να κερδίσουμε ένα ιστορικό στοιχείο: Ισχυρή Ελλάδα, και κοινωνική ευημερία .

Η προσπάθεια μας αυτή στηρίζεται:

1. Στη ενδυνάμωση τις κοινωνικής συνοχής και την επιδίωξη για την σύγκλιση των πολιτικών δυνάμεων στους βασικούς άξονες της εξωτερικής πολιτικής.
2. Στην ενίσχυση της αποτρεπτικής ^{ικανότητας} ~~δυνατότητας~~ των ενόπλων δυνάμεων.
3. Στην ενημέρωση των ηγετών ξένων χωρών και την αξιοποίηση της παρουσίας μας σε διεθνείς οργανισμούς.

Η θέση μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δεδομένη και σαφής. Δεν θα διευκολύνουμε την πρόοδο των Τουρκικών επιδιώξεων ως προς την Ε.Ε. όταν αυτές είναι συνυφασμένες με διεκδικήσεις σε βάρος της Χώρας μας.

Η θέση που μπορεί να οδηγήσει στην εκτόνωση και αποκατάσταση της ηρεμίας στην περιοχή είναι μια και μόνη:

-Ελλάδα και Τουρκία επιβεβαιώνουν τα υφιστάμενα σύνορα τους

-Κάθε θέμα που αποτελεί σημείο αμφισβήτησης δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζεται με βία και πολεμικά μέσα και δεν μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή του STATUS στην περιοχή.

-Η χρησιμοποίηση νομικών μέσων. Είναι ο μόνος δρόμος για να εξετάζεται μια διαφορά. Όμως η γενίκευση αυτής της επιλογής *από τη χώρα,* σαφές είναι ότι οδηγεί σε μια διαρκή αμφισβήτηση της κυριαρχίας της άλλης χώρας. Μια τέτοια πολιτική όσο και αν παρουσιάζεται ειρηνική είναι εκ των πραγμάτων μη φιλική και δυσκολεύει την προσέγγιση.

- Το NATO η Ε.Ε. η Δ.Ε.Ε. έχουν υποχρέωση να ορίσουν αντικειμενικούς κανόνες για τη δράση των χωρών και τις μεταξύ τους σχέσεις. Γι' αυτό πρέπει να δημιουργηθούν μηχανισμοί ελέγχου και αποτροπής κάθε πρωτοβουλίας που μπορεί να οδηγήσει σε αναμέτρηση. *(π.χ. ΚΕΠΠΑ)*

-Η Ελλάδα εξακολουθεί να επιδιώκει την προσέγγιση με την Τουρκία. Αυτή η επιδίωξη δεν είναι αυτοσκοπός. Και βεβαίως τα όποια οφέλη αυτής της προσπάθειας δεν μπορούν να αντισταθμίσουν την οποια εθνική υποχώρηση και απώλεια. Γι' αυτό τέτοια οφέλη είναι ψευδωνυμα και δεν τα επιδιώκουμε. *οταν συνδέονται με εθνικές υποχρεώσεις.*

-Οι εσωτερικές εξελίξεις στην Τουρκία είναι θέμα δικό της. Όταν όμως επηρεάζουν την εξωτερική πολιτική της τότε αποκτούν άλλη διάσταση και σημασία.

Δεν είναι λογικό να επιδιώκουμε ή να αναμένουμε αλλαγές στη δομή και τους μηχανισμούς που επηρεάζουν τη λήψη των αποφάσεων στην Τουρκία ώστε να αλλάξει το κλίμα στις μεταξύ μας σχέσεις.

Είναι θέμα του Τουρκικού λαού και της ηγεσίας της Τουρκίας.

Είναι όμως απαραίτητο, να καταστεί σαφές πως δεν μπορεί η Ελλάδα να δέχεται (υφίσταται) την εκδήλωση φαινομένων που αν και με αφετηρία το εσωτερικό της γείτονος καταλήγουν να αποτελούν στοιχεία μιας εχθρικής πολιτικής από τη Τουρκία. Και προσθέτως η διεθνής κοινότητα δεν πρέπει να περιγράφει και να ερμηνεύει απλώς την αιτιολογία της Τουρκικής πολιτικής αλλά, προτίστω να αντιμετωπίζει κάθε ενδεχόμενο, η πολιτική αυτή να γίνει διαρκής και αποκλειστική. Τότε ολόκληρη η περιοχή μεταβάλλεται σε πεδίο υψηλής αστάθειας και ρευστότητας.

Το επενδυτικό ενδιαφέρον και τα διεθνή οικονομικά συμφέροντα που συγκλίνουν στη Τουρκία υπονομεύονται αυτομάτως από τη συνέχιση αυτής της πολιτικής. Οχι μόνο γιατί αναπτύσσονται σε μια περιοχή υψηλού ρίσκου- αλλά κυρίως γιατί η ύπαρξή τους επικαλύπτει τους βασικούς κανόνες και της αρχής οργάνωσης και λειτουργίας της Διεθνούς Κοινωνίας.

Πράγμα που νομοτελειακά οδηγεί σε εκφυλισμό των διεθνών οργανώσεων και σε διαστροφή του ρόλου και της αποστολής τους.

Η διεθνής κοινότητα χωρίς δεσμευτικούς κανόνες και όργανα σταθεροποιητικά θα μεταβληθεί σε ζούγκλα, ή θα καταρεύσει. Αρνούμαστε και τα δύο.

Η Κύπρος πριν λίγες ημέρες θρήνησε ένα νέο νεκρό, κτυπημένο από το όπλο Τούρκου στρατιώτη. Η συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο μας υπενθυμίζει ότι η επίδειξη καλής διάθεσης από πολλούς περισσεύει, όμως λείπει η αποτελεσματική εκείνη δράση που θα δώσει τέλος στο στίγμα αυτό του Αττίλα . Η εμπειρία της Κυπριακής τραγωδίας, είναι ένας κρίκος στη αλυσίδα πολλών άλλων Τουρκικών βαρβαρισμών που προηγήθηκαν .

Δεν πρόκειται να υπάρξει συνέχεια.

Η αλυσίδα αυτή θα σπάσει, δεν θα αφήσουμε να δέσει και να αιχμαλωτίσει την εθνική μας προοπτική .

Η Ελλάδα ανακαλύπτει τώρα, ότι ακολουθώντας με συνεπεια μια εξωτερική πολιτική βασιζόμενη σε αρχές, βρίσκεται συχνά σε ίση μοίρα με δυνάμεις που καταπατούν τις αρχές αυτές.

Δεν είναι εύκολο να κατανοήσουμε την υπερφαλλαγγιση των κανόνων λειτουργίας διεθνών οργανισμών και οργανώσεων από σκοπιμότητες και πρόσκαιρα συμφέροντα οποιασδήποτε μορφής.

Η ΕΛΛΑΔΑ είναι πάντοτε έτοιμη να δείξει στην πράξη την ειρηνική και φιλική της πολιτική.

Η Τουρκία οφείλει να συντονιστεί με το παγκόσμιο ρεύμα υπεράσπισης της δημοκρατικής λειτουργίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

να δείξει στην πράξη ότι η εξωτερική πολιτική της δεν είναι μονόδρομος διεκδικήσεων σε βάρος της Ελλάδος

Μέχρι τότε, η Ελλάδα δεν θα είναι λιγότερο φιλική αλλά θα είναι περισσότερη ανήσυχη και γι' αυτό πανέτοιμη να αντιμετωπίσει κάθε ενδεχόμενο.